

Sygn. akt VII U 1677/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Grażyna Cichosz

Protokolant p.o. protokolanta Ludomir Bień

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2016 roku w Lublinie

sprawy Z. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Ł.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Ł.

z dnia 29 maja 2015 roku znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala Z. G. prawo do emerytury od dnia(...)roku.

Sygn. akt VII U 1677/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. odmówił Z. G. ustalenia prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z dnia 18 lutego 1983 r. Nr 8. poz. 43).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych (decyzja akta ZUS).

W odwołaniu od tej decyzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury, ze względu na wykonywanie przez okres ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych w (...) Zakładach (...). Wnioskodawca wskazał, iż powyższe mogą potwierdzić świadkowie (k. 4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty leżące u podstaw zaskarżonej decyzji, wskazując, że wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych (odpowiedź na odwołanie k. 5).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca urodził się w dniu (...)

W dniu (...)odwołujący się złożył wniosek o prawo do emerytury, wskazując na dokumentację będącą w posiadaniu organu rentowego.

Przed organem rentowym udowodnił 28 lat 1 miesiąc i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych w tym 3 lata 2 miesiące i 25 dni okresów pracy w warunkach szczególnych (okoliczności bezsporne).

W sprawie niniejszej sporny był charakter pracy wnioskodawcy podczas zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w C.. Wnioskodawca w dniu 1 października 1974 roku został zatrudniony w (...) Zakładach (...) w C. na okres próbny na stanowisko ślusarza. Po ukończeniu okresu próbnego została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony na stanowisku ślusarza hartownika. Umowa trwała do dnia 30 listopada 1990 roku. W aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się charakterystyka pracy wnioskodawcy, z której wynika, iż wykonywał on pracę przy produkcji wykrojników niskich na wydziale głównego mechanika. Taką pracę potwierdza także znajdująca się w aktach osobowych opinia o pracy wnioskodawcy.

Wnioskodawca od początku do końca zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w C. pracował na wydziale wykrojników, w dziale głównego mechanika przy produkcji wykrojników. Jego praca polegała na zrobieniu formy wykrojnika, podgrzewając palnikiem gazowym taśmę stalową. Wykrojniki były metalowymi elementami, formami, od których wycinało się skórę przy produkcji obuwia. Proces zaczynał się od podgrzewania metalu palnikiem gazowym, następnie metal był cięty i wyginany (taśma była podgrzewana palnikiem i wyginana do szablonu) w określony wzór wykrojnika. Wyginanie odbywało się przy użyciu giętarki a poszczególne elementy były łączone ze sobą przez spawanie końcówki i wzmocnienia środka wykrojnika. Wnioskodawca do wykonywanych czynności używał palnika gazowego, do którego w wytwornicy wytwarzał gaz. W tym celu ładował wytwornicę karbidem, który przewodami łączył się z tlenem. Wnioskodawca co godzinę musiał ładować wytwornicę.

Warunki pracy przy wykrojnikach były szczególne panował hałas, praca odbywała się stale przy użyciu palnika gazowego. Przy wytwarzaniu gazu wnioskodawca był narażony na kontakt z karbidem, który był duszący i żrący. Taśma przy, której pracował smarowana była chłodziwem - olejem z wodą, co przy podgrzewaniu palnikiem powodowało smród. Szkodliwy dla zdrowia był także gaz przy pomocy, którego wnioskodawca wykonywał wykrojniki. Wnioskodawca w związku z warunkami tego zatrudnienia otrzymywał tzw. dodatek szkodliwy i mleko. Dorywczo wnioskodawca wykonywał też pracę przy piecach hartowniczych jako hartownik. W piecach hartowniczych wnioskodawca hartował wykrojniki wysokie tzn. grubszy metal używany do wycinania spodów obuwniczych. Wnioskodawca wkładał te wykrojniki do pieca na odpowiedni czas, następnie wyciągał hartował w wannie z olejem a następnie przekazywał na kolejne stanowisko pracy (wyjaśnienia wnioskodawcy potwierdzone zeznaniami k. 22 i k. 37 akta osobowe k. 19, zeznania J. K. (1) k. 36, zeznania J. K. (2) k. 36-37).

Powyższy stan faktyczny dotyczący zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w C. Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, dokumentacji osobowej wnioskodawcy oraz zeznań wnioskodawcy i świadków.

Przesłuchani w sprawie świadkowie byli zatrudnieni wraz z wnioskodawcą w (...) Zakładach (...) w C., a zatem mieli możliwość dokonania wnikliwych i trafnych spostrzeżeń odnośnie rodzaju wykonywanych przez niego czynności. Świadczyli pracowali przy takich samych czynnościach jak wnioskodawca. Bardzo dokładnie opisali charakter wykonywanych czynności oraz warunki pracy. Pracę przy wykrojnikach potwierdza także dokumentacja znajdująca się w aktach osobowych wnioskodawcy w szczególności karta zawierająca charakterystykę pracy wnioskodawcy oraz opinia o wnioskodawcy, z której także wynika, iż wnioskodawca pracował przy wykrojnikach niskich.

Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne, gdyż były spójne ze sobą oraz danymi wynikającymi z akt osobowych wnioskodawcy, dokumentami znajdującymi się w aktach ZUS oraz zeznaniami wnioskodawcy. Zeznający świadkowie to osoby obce dla skarżącego, niezainteresowane wynikiem sprawy. Osoby te doskonale orientowały się w charakterze pracy wnioskodawcy i jej warunkach oraz potwierdziły, że pracował w warunkach szczególnych, jakie istniały w zakładzie pracy, wykonując prace przy użyciu palnika gazowego polegające cięciu, wyginaniu i spawaniu wykrojników.

Obydwaj świadkowie po zakończeniu zatrudnienia także nie otrzymali świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Uzyskali jednak prawo do emerytury we wcześniejszym wieku na skutek orzeczenia Sądu ustalającego, że wykonywali pracę w warunkach szczególnych w (...) Zakładach (...) w C. wykonując prace przy wykrojnikach.

Sąd obdarzył również wiarą w całości zeznania wnioskodawcy, gdyż były jasne, pełne, logiczne i spójne z zeznaniami świadków oraz okolicznościami wynikającymi z analizy wiarygodnego materiału dowodowego w postaci dokumentów.

Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia pracował przy produkcji wykrojników i charakter jego pracy nie zmieniał się tak jak nie zmieniały się jego czynności. Pomimo, że angaże wskazywały na pracę ślusarza, to wnioskodawca nie pracował w takim charakterze, wykonywał prace palnikiem i prace spawalnicze związane z wykrojnikami.

Odwołanie wnioskodawcy jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wskazaną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego - po przesłuchaniu świadków i wnioskodawcy i po wnikliwym zapoznaniu się z jego dokumentacją osobową należy stwierdzić, że charakter czynności i zakres obowiązków wnioskodawcy kwalifikuje jego pracę w (...) Zakładach (...), wbrew zapisom w angażach, jako pracę „przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym” wymienione w wykazie A Dział XIV – „Prace różne”, pozycja 12, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jest to okres, który łącznie z okresem uznanym przez ZUS daje łącznie dużo ponad 20 lat. Bez wpływu na powyższe jest ustalenie, iż wnioskodawca sporadycznie, w razie potrzeby wykonywał także prace przy wykrojnikach wyskokach, gdzie pracował jako hartownik albowiem i te czynności stanowiły prace w warunkach szczególnych (Wykaz A, dział III Prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym pozycja 67. „Obsługa pieców grzewczych i obróbka cieplna, transport materiałów na gorąco oraz transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie”).

Stwierdzić należy, iż brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z zakładu pracy nie stanowi przeszkody do przyznania odwołującemu się prawa do emerytury z tytułu pracy w takich warunkach. Ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania jej za pracę tego rodzaju. Ponadto Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi. Zgodnie z treścią art. 473 kpc, w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądaną, a ich dopuszczenie za zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Od 1 stycznia 2013 roku nie jest wymagane rozwiązanie stosunku pracy przez ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub

wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego wnioskodawca ukończył wymagany wiek (...) lat, posiada na dzień 1 stycznia 1999r. staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, w tym ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.